

EXPUNERE DE MOTIVE

În cadrul reformei cuprinzătoare a educației din România, Ministerul Educației Naționale și-a fundamentat politicile și strategiile adoptate pe realitățile sociale, culturale, administrative și economice.

Sensurile reformei educaționale vizează, pe de o parte, rezolvarea problemelor imediate cu care se confruntă societatea românească, iar pe de altă parte, reforma educațională trebuie să susțină și să determine dezvoltarea socială, culturală, administrativă și economică compatibilă cu standardele țărilor cu care România și-a planificat să coopereze, dezvoltare armonizată cu cea derivată din politicile Uniunii Europene, față de care România și-a asumat obligații ferme.

Politicile educaționale cuprind explicit următoarele orientări strategice cu privire la contribuția educației la procesul de transformare a societății românești într-o societate:

- inclusivă, în care fiecare cetățean să aibă șansa de a-și valorifica propriul potențial;
- prosperă, în care fiecare cetățean participă prin dezvoltarea personală și profesională la dezvoltarea socio-economică la nivel național în condițiile competitivității implicate de globalizare

Rezumând prezentarea la aceste două orientări fundamentale, este important a menționa obiectivele strategice care se constituie în priorități de acțiune pentru perioada 1999-2001:

- cuprinderea întregii populații de vârstă școlară într-o formă de învățământ în condițiile asigurării parcursurilor individuale în procesul învățării și al asigurării dezvoltării socio-economice. În egală măsură, din punct de vedere al priorităților, se vor organiza cursuri specifice programelor de "șansa a doua" pentru cei care din motive sociale nu au putut beneficia de prima șansă asigurată prin frecventarea învățământului obligatoriu. Aceste cursuri vor fi asociate cu oferte de formare profesională la nivelul calificării de bază, astfel încât să se faciliteze inserția socio-profesională sau cu alte cuvinte, să fie combătută marginalizarea socială.

-/-

Conceptul de cuprindere se referă și la posibilitatea oricărui cetățean de a avea acces la pregătire de-a lungul întregii vieți, motiv pentru care formarea inițială trebuie orientată spre dezvoltarea capacităților de învățare continuă, iar accesul presupune existența ofertei de formare, instituția educațională trebuind să dezvolte programe de educație permanentă;

- asigurarea calității ofertei educaționale prin raportare la standardele naționale. Calitatea procesului educațional, se impune a fi asigurată pentru oricare dintre activitățile care se organizează astfel încât să se asigure calitatea în condiții de echitate.

Competitivitatea este o consecință a calității formării, motiv pentru care aplicarea curriculum-ului național, în conformitate cu principiile în baza cărora a fost elaborat, este imperativă. Îmbunătățirea calității procesului educațional, realizată și urmărită prin mijloace specifice, trebuie să devină efectivă, fiind practicat în primul rând la nivelul unității de învățământ și evaluată la nivel județean. Rezultatele școlare reprezintă indicatori relevanți pentru măsurarea calității, dar aceștia trebuie analizați în contextul tuturor factorilor care concură la realizarea procesului educațional realizat cu scopul dezvoltării profilurilor de formare conforme idealului educațional;

- dezvoltarea instituțională, în sensul îmbunătățirii construcției instituționale, reprezintă un element cheie fără de care nu este posibilă realizarea celor menționate. Abordarea îngustă a acestei prevederi în afara considerării noului tip de cultură organizațională, a dialogului social, a parteneriatului, a dezvoltării comunicării interinstituționale, a negocierii, ar fi cel puțin păguboasă. Interacțiunea școlii cu mediul social, cultural și economic, transformarea școlii în centru de resurse educaționale, de dezvoltare a resurselor umane la nivelul comunității reprezintă modalitatea concretă de asigurare a funcției adaptative a educației în condițiile implicării actorilor multipli participanți la dezvoltarea educației, inclusiv a formării profesionale. De asemenea, este deosebit de important efortul financiar necesar pentru organizarea și desfășurarea procesului educațional. Indicatorii de tipul cost/beneficii, rată de revenire, este obligatoriu să fie utilizați în procesul decizional. Totodată, răspunderea publică trebuie practică de managementul oricărei instituții din sistemul educațional.

Nici unul dintre obiectivele strategice enumerate nu se pot realiza, în condițiile menținerii stabilității sistemului educațional, numai prin intervenția Ministerului Educației Naționale. În acest context trebuie înțeleasă și realizată descentralizarea și consolidarea autonomiei instituționale a școlilor și liceelor, a cooperării instituției școlare cu partenerii săi sociali.

Noul aranjament instituțional, din punct de vedere al rolurilor care trebuie asumate și prin implicarea activă a actorilor multipli în procesul de construire a misiunii școlii, de dezvoltare și de autoevaluare, va putea realiza o distribuire echilibrată a responsabilităților sociale în ce privește educația.

Definirea domeniilor de competență, a rolurilor, a mecanismelor de comunicare instituțională între școală și partenerii acestora la nivelul comunității, cu administrația publică locală sunt obiectivele prioritare vizate de prezenta reglementare.

Parteneriatul social în învățământul profesional și tehnic, deci în formarea profesională inițială, a fost instituționalizat pe baza propunerilor formulate la sfârșitul programului de reformă Phare VET RO 9405, în decembrie 1998. La sfârșitul primului an școlar în care s-a realizat generalizarea rezultatelor acestui program este necesară explicitarea mai clară a rolurilor partenerilor sociali la nivel național, regional, județean și local în formarea profesională inițială. Această nevoie derivă și din concluziile primelor experiențe ale României de utilizare a fondurilor structurale de tip Fond Social European, ISPA și SAPARD.

Formele de parteneriat instituțional propuse de Ministerul Educației Naționale ca modalități de cooperare a unității de învățământ cu administrația publică locală, cu consiliul reprezentativ al părinților, cu agenții economici sunt reglementate prin prezenta ordonanță, pentru a putea fi operaționalizate de toți partenerii.

Față de cele prezentate mai sus, a fost întocmit proiectul de lege alăturat, în vederea aprobării Ordonanței Guvernului privind parteneriatul social în educație și formare profesională inițială, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU,

Mugur Isărescu